

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

דוחות כספיים מאוחדים וסוגיות מיוחדות

מרצה: רוי"ח משה פרץ

מתרגלים: רוי"ח יונתן אלדן, דנית מאיר, ליאת אשכנזי

סמסטר א' תשע"א

בחינת ביניים

מועד הבחינה:	יום שישי 31.12.10 שעה 08:30
משך הבחינה:	ארבע שעות
מס' עמודים:	8 עמודים
חומר עזר:	מחשבון בלבד

נא לענות על: שאלה 1 - שתי מחברות סגולות
שאלות 2-3 במחברת ירוקה

ב ה צ ל ח ה !

K-73

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה

שאלה מספר 1 (80 נקודות):

להלן מאזני הבוחן של חברת משקאות בע"מ (להלן: "חברת משקאות"), חברת גזוז בע"מ (להלן: "חברת גזוז") וחברת קפה בע"מ (להלן: "חברת קפה") ליום 31.12.2010:

קפה ש"ח	גזוז ש"ח	משקאות ש"ח	
4,000	?	11,759	מזומנים
?	2,900	1,645	לקוחות וחייבים אחרים
2,200	2,300	3,500	מלאי
?	-	?	השקעה בחברת גזוז
-	-	?	השקעה בחברת קפה
(1)?	?	9,250	רכוש קבוע
100	-	150	נכסים בלתי מוחשיים
(960)	(1,400)	(1,200)	ספקים וזכאים אחרים
(40)	-	(300)	התחייבויות מסים נדחים
(3,500)	(7,000)	(16,000)	הלוואות לזמן ארוך
(2,400)	(1,200)	(1,000)	הון מניות (בנות 1 ש"ח ע.ג.)
(8,000)	(1,700)	(9,000)	פרמיה על מניות
-	-	?	קרן הון בגין נכס פינגסי זמין למכירה (חברת קפה)
-	?	?	קרן הון בגין הערכה מחדש
(1,000)	(1,600)	(7,600)	יתרת (רווח) לתחילת שנה
-	?	-	קרן הון בגין הערכה מחדש שהועברה לעודפים במהלך השנה
(9,400)	(18,100)	(29,000)	מכירות
5,580	14,100	17,200	עלות המכירות
1,000	1,380	1,900	הוצאות הנהלה וכלליות
435	700	1,190	הוצאות מכירה ושיווק
(260)	(950)	(1,250)	הכנסות אחרות
245	490	1,280	הוצאות מימון
600	595	2,170	הוצאות מיסים

(1) ראה/י סעיף 21

השקעה בחברת גזוז

1. ביום 30.06.2009 רכשה חברת משקאות 960 מניות בנות 1 ש"ח ע.נ. של חברת גזוז, תמורת 7,000 ש"ח במזומן. בנוסף, התהוו לחברה עלויות רכישה בסך של 800 ש"ח, אשר שולמו אף הן במזומן באותו מועד.
2. להלן מאזן חברת גזוז ליום 30.06.2009:

מזומנים	3,416
לקוחות וחייבים אחרים	2,250
מלאי	2,000
רכוש קבוע	2,100
ספקים וזכאים אחרים	(1,500)
התחייבויות מסים נדחים	(66)
הלוואות לזמן ארוך	(3,800)
הון מניות (בנות 1 ש"ח ע.נ.)	(1,200)
קרן הון בגין הערכה מחדש	(200)
פרמיה על מניות	(1,700)
יתרת עודפים	(1,300)

3. נכון ליום 30.06.2009, שווים ההוגן של נכסי והתחייבויות חברה ב' זהה לערכם הפנקסני, פרט לפריטים הבאים:

שוי הוגן	סעיפים	
2,500 ש"ח	6	מלאי
2,400 ש"ח	23, 7	רכוש קבוע (מכונה)
260 ש"ח	8	סימן מסחרי

4. חברת משקאות בחרה להכיר בזכויות המיעוט בחברת הגזוז לפי חלקם היחסי בשווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו.
5. חברת המשקאות רואה בחברת גזוז כיחידה מניבת מזומנים אחת. בהתאם, הקצתה את המוניטין שנוצר בעסקת צירוף העסקים ליחידה זו בכללותה.
6. המלאי מומש על ידי חברת גזוז ברבעון העוקב למועד הרכישה.
7. המכונה נרכשה ביום 1.1.2007 ומופחתת על פני 6 שנים ממועד רכישתה. המכונה משמשת את מחלקת הייצור בחברת גזוז. מדיניות חברת המשקאות וחברת גזוז לגבי מכונות בלבד היא יישום מודל ההערכה מחדש. כמו כן, מדיניות החברות היא להעביר את קרן ההערכה מחדש ישירות לעודפים רק עם גריעת הנכס. החברות נוהגות לבצע שערך למכונות שברשותן ביום ה-31.12 בכל שנה. הרכוש הקבוע של חברת גזוז מורכב אך ורק מהמכונה האמורה (עניין זה נכון למועד הרכישה ולאורך כל התקופות האמורות בשאלה).

8. הסימן המסחרי נוצר בחברת גזוז וקיימת לו הגנה משפטית שיתרת חייה היא 5 שנים, אך ניתנת לחידוש בתום תקופתה בעלות זניחה. חברת משקאות מתכוונת לחדש את הסימן המסחרי באופן רציף, וכן קיימות ראיות מספקות כי המוצר בעל הסימן המסחרי יפיק תזרימי מזומנים חיוביים נטו לחברת משקאות לתקופה ארוכה מהעתיד הנראה לעין.
9. ביום 30.12.2009 חילקה חברת גזוז דיבידנד לבעלי מניותיה בסך כולל של 500 ש"ח.
10. ביום 31.12.2009 שווייה ההוגן של המכונה הנזכרת בסעיף 7 הינו 2,300 ש"ח.
11. ביום 31.12.2010 שווייה ההוגן של המכונה הנזכרת בסעיף 7 הינו 2,600 ש"ח (ראה/י סעיף 23).

השקעה בחברת קפה

12. ביום 1.1.2010 רכשה חברת משקאות 10% מההון המונפק והנפרע של חברת קפה תמורת 1,000 ש"ח, וסיווגה השקעה זו כנכס פיננסי זמין למכירה (חברת משקאות לא שינתה את הסיווג הנ"ל לאורך כל התקופות האמורות בשאלה).
13. ביום 31.3.2010 רכשה חברת משקאות, תמורת מזומן, מניות נוספות המהוות 50% מסך ההון המונפק והנפרע של חברת קפה, תמורת 8 ש"ח למניה (מחיר המשקף את השווי ההוגן של כל מניית חברת קפה למועד זה).
14. נכון ליום 31.3.2010, שווים ההוגן של נכסי והתחייבויות חברת קפה זהה לערכם הפנקסני, פרט לפריטים הבאים:

שוי הוגן	ערך בספרים	הערות:
מלאי	2,550 ש"ח	המלאי מומש באופן שווה על פני יתרת השנה
רכוש קבוע	6,200 ש"ח	יתרת הרכוש הקבוע של חברת קפה ליום 31.3.2010 משקפת בניין המשמש את מחלקת השיווק של חברת קפה. הבניין נרכש ביום 1.4.2000 ומופחת על פני 30 שנים מיום רכישתו, עם ערך גרט של 200 ש"ח. הן חברת קפה והן חברת משקאות מיישמות לגבי בניינים את מודל העלות המופחתת. ביום 30.6.2010 נמכר הבניין תמורת 5,240 ש"ח לחברת משקאות (ראה/י סעיף 22).
ידע	600 ש"ח	יתרת אורך חייו השימושיים של הידע ליום 31.3.2010 הינה 3 שנים והוא משמש בתהליך הייצור של חברת קפה.

15. חברת משקאות בחרה להכיר בזכויות המיעוט בחברת קפה לפי שוויין ההוגן במועד הצירוף העסקי, שהוערך ביום 31.3.2010 על ידי מעריך שווי בסך של 3,900 ש"ח.
16. חברת המשקאות רואה בחברת קפה כיחידה מניבת מזומנים אחת. בהתאם, הקצתה את המוניטין שנוצר בעסקת צירוף העסקים ליחידה זו בכללותה.
17. ביום 30.9.2010 הנפיקה חברת קפה 400 מניות נוספות בנות 1 ש"ח ע.ג. בבורסה לניירות ערך תמורת 12 ש"ח למניה (מחיר המשקף את השווי ההוגן של כל מניה ממניות חברת קפה). חברת משקאות רכשה במסגרת הנפקה זו 120 מניות.
18. ביום 31.12.2010 רכשה חברת משקאות 16% מסך המניות של חברת קפה, תמורת 14 ש"ח למניה. מחיר זה משקף את השווי ההוגן של כל אחת ממניות חברת קפה למועד זה.
19. ביום 31.12.2010, בעקבות פריצה לשוק של מתחרה אגרסיבי שעשוי להשפיע לרעה על עסקי החברות, בחנה חברת המשקאות את הסכום בר ההשבה של כלל חברת גזוז וכלל חברת קפה ואמדה אותם בסך של 8,400 ש"ח ו- 20,000 ש"ח, בהתאמה. ביום זה, לאחר התייעצות ארוכה על דרכי הפעולה האפשריות על מנת לשפר את עמדת החברות בשוק, הוחלט בהנהלת חברת משקאות למכור את כל החזקותיה בחברת גזוז לחברת קפה במטרה לנצל את יתרונות הסינרגיה בין פעילויות החברות, תמורת 8,500 ש"ח במזומן. בעקבות המכירה ושילוב פעילותה של חברת גזוז עם זו של חברת קפה, חברת גזוז וחברת קפה נחשבות יחידה מניבת מזומנים אחת של חברת המשקאות. חברת המשקאות אמדה ליום זה את הסכום בר ההשבה הכולל בשל יחידה מניבת המזומנים החדשה בסך של 30,000 ש"ח.

עסקאות בין חברתיות

20. ביום 30.9.2009 מכרה חברת משקאות לחברת גזוז 12 יחידות מלאי, תמורת 110 ש"ח ליחידה. שיעור הרווח הגולמי בעסקה זו הוא 25%. 40% ממלאי זה נמכר לחיצוניים ביום 25.5.2010. יתרת המלאי טרם נמכרה לחיצוניים עד ליום 31.12.2010. כל תמורת העסקה שולמה על ידי חברת גזוז במזומן ביום 25.5.2010.
21. ביום 30.6.2010 מכרה חברת גזוז לחברת קפה 10 יחידות מלאי, תמורת 140 ש"ח ליחידה. עלות המלאי בספרי חברת גזוז הינה 80 ש"ח ליחידה. יחידות אלו משמשות את חברת קפה כרכוש קבוע במשרדי הנהלת החברה, שיתרת אורך חייו הינה 3 שנים מיום העסקה.
22. ביום 30.6.2010 מכרה חברת קפה לחברת משקאות את בניין מחלקת השיווק תמורת 5,240 ש"ח. (ראה/י סעיף 14). הרכוש הקבוע משמש החל מיום זה את מחלקת השיווק של חברת משקאות.
23. ביום 30.6.2010 מכרה חברת גזוז לחברת משקאות את המכונה שברשותה (ראה/י סעיפים 7 ו- 11) תמורת 2,400 ש"ח. המכונה משמשת החל מיום זה את מחלקת הייצור של חברת משקאות.

נתונים נוספים

24. כל החברות טיפלו בהשקעותיהן במניות לפי שיטת העלות (למעט השקעת חברת משקאות בחברת קפה שסווגה כנכס פיננסי זמין למכירה).
בהתאם לשיטת עלות זו, נכללות במסגרת חשבון ההשקעה בחברות המוחזקות, במועד הרכישה, עלויות עסקה ישירות שהתהוו במסגרת הרכישה.
25. החברות נוהגות להפחית רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים בשיטת הקו הישר.
26. כל הסעיפים התוצאתיים, של כל החברות המוזכרות בשאלה, מתפלגים באופן אחיד בשנים 2009 ו-2010, למעט אם נאמר אחרת.
27. שיעור המס החל על החברות הינו 25%.
28. רווחי הון ממימוש ושערוך השקעות פטורים ממס.
29. בתקופות האמורות לא חלו ירידות ערך, למעט אם נאמר אחרת. בנוסף, בדוחות העצמיים לא הוכרו כל ירידות ערך.
30. החברות לא הנפיקו מניות ולא חילקו דיבידנדים מעבר לנתון בשאלה.
31. החברות ישמו כהלכה את IAS 38 ו-IAS 16 בדוחותיהן העצמיים.

נדרש:

- לענות על הסעיפים הבאים בהתאם להוראות של התקינה הבינלאומית החדשה:
1. להציג טבלה להתפתחות חשבון ההשקעה של חברת משקאות בחברת גזוז החל מיום 30.6.2009 ועד ליום 31.12.2010.
 2. להציג טבלה להתפתחות חשבון ההשקעה של חברת משקאות בחברת קפה החל מיום 31.3.2010 ועד ליום 31.12.2010.
 3. לרשום את פעולות היומן שיירשמו בספרי חברת משקאות בשנת 2010 בגין העסקאות הבין חברתיות המתוארות בשאלה.
 4. להציג גיליון לאיחוד דוח רווח והפסד של חברת משקאות לשנת 2010.
 5. להציג דוח רווח והפסד מאוחד של חברת משקאות לשנת 2010.
 6. להציג פקודות יומן לאיחוד דוח רווח והפסד לשנת 2010.
 7. להציג גיליון לאיחוד המאזן של חברת משקאות ליום 31.12.2010.
 8. להציג מאזן מאוחד של חברת משקאות ליום 31.12.2010.

שאלה מספר 2 (12 נקודות)

להלן שיחה שהתנהלה בחדר ישיבות של חברת אוקיינוס ביום 31.12.2010, במסגרתה דנו הנוכחים בדבר כדאיות רכישת מניות חברת אטלנטי:

1. רו"ח נימו: "המטרה שלנו היא להציג בשנים הקרובות תוצאות עסקיות חיוביות ורווחים גבוהים. על כן, במקום להשקיע במניות חברת אטלנטי בשיעור הגבוה מ-50%, עדיף לפזר את השקעתנו במניות של מספר חברות, בשיעור השקעה הנמוך מ-20% של כל חברה. בצורה זו נכיר ברווחים גבוהים יותר בשנים הקרובות, מאשר אלה שהיינו מכירים אם היינו נדרשים לאחד את חברת אטלנטי".
2. רו"ח סול: "במקום לפזר את ההשקעה, ניתן לרכוש רק 15% ממניות חברת אטלנטי ולטפל בה כנכס פיננסי בשווי הוגן, ובמקביל לרכוש אופציות רכש (CALL) על מניות חברת אטלנטי. כך, מתי שרק נרצה, נוכל לממש את האופציות הללו למניות נוספות שיהיו 50% נוספים מחברת אטלנטי ועד ליום מימוש האופציה לא יהיה צורך לאחדה".
3. רו"ח באס: "יש לנו בעיה נוספת עם איחוד חברת אטלנטי. חברת אוקיינוס מציגה דוחות נכון ליום 31 לדצמבר של כל שנה, ואילו חברת אטלנטי מציגה דוחות ליום 31 בינואר. לכן, לא נוכל לאחד אותה כלל".
4. רו"ח פורל: "יש לי רעיון מצוי: נקים יחד עם שותף נוסף חברה חדשה בשם "סלמון". כל מניותיה של חברת סלמון יוחזקו על ידי השותף (שישקיע במניות חברת סלמון סכום מזערי וסמלי בלבד של 100 ש"ח). חברת אוקיינוס לא תחזיק כלל במניותיה של חברת סלמון, אלא תיתן לה הלוואה בסך של 10 מיליון ש"ח, לא מובטחת ללא תנאי פירעון, שמשקפת את מלוא השווי ההוגן של חברת אטלנטי. באמצעות כספי ההלוואה, תרכוש חברת סלמון את כל (100%) מניות חברת אטלנטי. את הענקת ההלוואה האמורה נתנה בכך שחברת אוקיינוס תקבל את כל ההחלטות התפעוליות והפיננסיות בנוגע לחברת אטלנטי. בצורה זו לא נצטרך לאחד את חברת אטלנטי בדוחותינו".
5. רו"ח בורי: "אתם יודעים מה, בואו נשלם לבעלי מניות חברת אטלנטי את סך השווי ההוגן של החברה, תמורת הסכם לפיו בעלי המניות ימשיכו להחזיק בכל המניות של חברת אטלנטי, אך לחברת אוקיינוס תהיה זכות קבלת החלטות תפעוליות ופיננסיות בלעדית בחברת אטלנטי וכל הרווח הנקי של חברת אטלנטי יועבר כדמי ניהול לחברת אוקיינוס מדי שנה. זו דרך טובה ופשוטה יותר באמצעותה לא נצטרך לאחד את תוצאות חברת אטלנטי, אך עם זאת נשיג את מבוקשנו ונהנה מפירות הרווחים שלה".
6. רו"ח בקלה: "זה כלל לא משנה כמה ואיך נרכוש ממניות חברת אטלנטי וזאת מפני שמעריכי השווי של חברת אוקיינוס ואנשי הכספים של חברת אטלנטי כעת בחופשה ארוכה בתאילנד ואמורים לחזור רק בעוד שלושה חודשים. לכן, גם אם יהיה צורך לאחד אותה, לא נוכל לעשות זאת, היות ולא נצליח להשלים את הטיפול החשבונאי ברכישה זו עד שנפרסם את דוחותינו. מכאן, לא ניתן כלל לאחד אותה".

נדרש: לציין לגבי כל אחת מן האמירות לעיל באם היא נכונה או שגויה. יש לתת הסבר של עד 5 שורות בגין כל טענה.

שאלה מספר 3 (8 נקודות):

במסגרת תהליך הקצאת עלות הרכישה (PPA), מזוהה המוניתין כפער שבין עלות הרכישה לבין הנכסים המזוהים שנרכשו ושמוכרים בנפרד ביום הרכישה (לאחר השפעות המס וזכויות המיעוט).
עם זאת, מוניתין עשוי לכלול מרכיבים מסויימים, שאינם מוכרים בנפרד ביום הרכישה.

נדרש

מנהלי לפחות 4 מרכיבים שכולל המוניתין, שאינם מוכרים בנפרד ביום הרכישה. יש לתת הסבר לכל אחד מן המרכיבים (עד 4 שורות לכל מרכיב)